

Bilješke:

1. Hrvatski školski muzej: njegov postanak i uređenje, Zagreb 1902., str. 109.
2. Ibidem.
3. Pleše, B.: Sedamdeset godina Hrvatskog školskog muzeja, Zagreb, 1971.
4. Seminar "Arhivi – knjižnice – muzeji: mogućnost suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture", Rovinj, 19.–21. studenoga 1997.

Summary:**The policy of acquisitions and the organisation of the holdings of the Davorin Trstenjak Pedagogical Library**

The Davorin Trstenjak Pedagogical Library was formally incorporated into the Croatian School Museum in 1986, although it actually was a part of the Museum since it was established in 1901. The acquisitions were the responsibility of the Croatian Pedagogical Library Council (HPKZ), a professional association.

It was fortunate that the HPKZ, being a valuable publisher of pedagogical and children's literature, was able to establish and maintain the exchange of publication with other publishers. And so all the books that came in ended up in the library. Since the additions to the holdings included titles that did not match the supposed thematic profile of the library, these books were removed.

Also removed were duplicate copies that were donated to the Pedagogical Institute of the Faculty of Arts in Zagreb.

In 1950 the library had a catalogue of 12,596 books and 2550 periodicals, while in 1967 it had 20,000 books and 4500 copies of periodicals.

In the library's exhaustive history the holdings were revised six times. When the Museum officially took over the library holdings in 1986, the only option left to it was to close the library in order to organise the rooms and re-catalogue the books.

It took until 1994 to remodel the library rooms and increase shelf space. Along with two rooms for housing books, the library now also has a reading-room with reference books.

Apart from a valuable collection of rare books (the oldest book is from 1590), the library is a true treasure house of the entire literary and professional output of Croatian teachers.

The priority of the Davorin Trstenjak Pedagogical Library is now the development of a computer supported documentation and information system compatible with the system in the Croatian School Museum, as well as systems outside the Museum.

BIBLIOTEKA MUZEJSKO-GALERIJSKOG CENTRA – MUZEJA MIMARA

*Andrea Georgijević-Savar
Muzejsko-galerijski centar
Muzej Mimara
Zagreb*

Povijest i smještaj

Nastala na osnovi koju čini osobna biblioteka donatora Ante Topića Mimare, biblioteka Muzejsko-galerijskog centra od 1989. godine smještena je u prostor Muzeja Mimara, otvorena za javnost 17. srpnja 1987. godine.

Smještena u jednom od najmlađih zagrebačkih muzeja i sama u odnosu na druge muzejske biblioteke jedna je od najmlađih a shodno tome i najmanjih.

Knjižnici su namijenjene dvije podrumske prostorije ukupne površine 112 četvornih metara. Prva prostorija predviđena je kao čitaonica, jer je biblioteka od početka zamišljena kao neposudbena biblioteka, poluzatvorenog tipa, dok je u drugoj smješteno spremište za knjige.

Nalazi se u privatnom traktu muzeja te je pristup korisnicima izvana moguć samo uz prethodnu najavu na recepciji.

Privatna biblioteka Ante Topića Mimare kao jezgra fonda današnje biblioteke MGC – Muzeja Mimara

Kao što svaka privatna biblioteka otkriva osobne sklonosti, interese i preokupacije svoga vlasnika, tako se i iz fundusa knjiga, izložbenih i aukcijskih kataloga donatora Zbirke umjetnina Ante Topića Mimare, mogu očitavati i njegovi interesi u umjetnosti, njegova kretanja i putovanja svijetom, njegovo strastveno posjećivanje aukcijskih kuća i praćenje aukcija, njegova očaranost velikim kolekcionarima i njihovim zbirka, koji su mu očito bili uzorom pri stvaranju vlastite zbirke.

Jezgru današnje biblioteke Muzejsko-galerijskog centra – Muzeja Mimara čini 1485 naslova (1732 bibliografske jedinice) iz ostavštine gospodina Ante Topića Mimare. Mimarina je privatna biblioteka rasla usporedo s njegovom zbirkom i pratila svojim sadržajem svaku njegovu novu akviziciju. Sadržavala je knjige, izložbene i aukcijske kataloge te stručne časopise.¹

Posebnu rijetkost u ovom fondu predstavljaju aukcijski katalogi, a posebno katalogi velikih privatnih zbirki ponuđenih na aukcijama u europskim centrima od početka stoljeća, osobito između dva svjetska rata do 50-ih godina. Ovaj dio fonda

predstavlja rijetkost i u okvirima Hrvatske jer se radi o vrlo specifičnoj vrsti građe vezanoj uz specifični interes gospodina Ante Topića-Mimare, pasioniranog posjetitelja svjetskih aukcija i sakupljača umjetnina, jedinstvenog u našim okvirima. Ovi su katalozi značajan izvor podataka za kustose zbirke jer u njima pronalaze podatke o kupnji pojedinih predmeta iz donacije, s osobnim bilješkama i opaskama o cijenama koje je unosi sam donator, kao i niz komparativnih materijala, a mogu biti osobito zanimljivi i ostalim povjesničarima umjetnosti ilustrirajući stanje na tržištu umjetninama između dva svjetska rata.

Vrste građe

Biblioteka posjeduje sljedeće vrste građe:

- monografske publikacije (uključuju i opsežne kataloge izložaba),
- izložbene i aukcijske kataloge,
- periodička izdanja muzejskih i srodnih institucija (godišnjaci, zbornici, godišnji izvještaji, bulletini i sl.),
- periodiku (stručni časopisi s područja povijesti umjetnosti i arheologije),
- ostala građa (plakati, pozivnice, dokumentacija – prikuplja se i kronološki slaže dokumentacija vezana uz događanja u Muzeju Mimara, dok je kompletna dokumentacija MGC-a odvojena kao posebna služba koju vodi kustos-dokumentalist sa sjedištem u Klovičevim dvorima).

Profil fonda

Budući da je posrijedi interna biblioteka čija je osnovna svrha zadovoljenje potreba internih korisnika, dakle kustosa MGC-a, odnosno prvenstveno kustosa Muzeja Mimara, takva orijentacija nameće i strogo određeni profil samog fonda. Kako je osnovne smjernice ovome fondu odredila sama Mimarina zbirka i sama Mimarina osobna biblioteka, one su nastavljene i dalje u određenju nabavne politike ove biblioteke.

Po sadržaju bogata i raznolika Mimarina zbirka umjetnina obuhvaća zbirke europskog slikarstva (talijanskog, njemačkog, nizozemskog, engleskog, flamanskog, španjolskog i francuskog, od 13. do 19. i ranog 20. st., te zbirku ikona), zbirku europskog kiparstva (od srednjeg vijeka do 19. st.), zbirku europske primijenjene umjetnosti (od ranog srednjeg vijeka do 19. st.), zbirku crteža i grafika, arheološku zbirku (mezopotamska, egipatska, grčka, rimska i ranokršćanska umjetnost), zbirku stakla, zbirku tekstila i orijentalnih sagova i zbirku dalekoistočnih civilizacija (umjetnost Kine, Japana, Koreje).

Ovakvu podjelu po zbirinama prati odgovarajući bibliotečni fond. Ipak, uz ovaj dio fonda koji je određen specifičnim potrebama osnovnih korisnika tu su i djela s područja opće povijesti

umjetnosti, teorije umjetnosti, ali i arhitekture, etnografije, kulturne povijesti, te posebno nacionalne umjetnosti i moderne i suvremene umjetnosti, te referentna zbirka koju sačinjavaju opće i likovne enciklopedije, opći i specijalizirani leksikoni, od kojih su neki osobito vrijedni umjetnički leksikoni iz Mimarine ostavštine već spomenuti, jezični rječnici te adresari muzeja. Biblioteka također posjeduje veći broj stranih stručnih časopisa s područja povijesti umjetnosti i arheologije, nekih iz Mimarine ostavštine i onih na koje je biblioteka bila pretplaćena kasnije. Manji dio ovih časopisa je uvezan, dok se veći dio nalazi sortiran na policama po godištima i brojevima unutar njih. Danas biblioteka ima 6193 bibliografske jedinice (knjige i izložbeni, odnosno aukcijski katalozi). Periodika, na žalost, nije niti inventarizirana niti obrađena već se samo vodi kontinuirana pristizanja. 617 naslova stručne periodike (izdanja muzejsko-galerijskih institucija, godišnjaci, zbornici i sl.) uvedeno je u kartoteku razmjene, jer ove periodičke publikacije muzejskih institucija pristižu putem razmjene.

Nabavna politika

Premda biblioteka pripada Muzejsko-galerijskom centru, koji uz Muzej Mimara obuhvaća još 3 izložbena prostora (Klovičevi dvori, Galerija Gradec, Kula Lotrščak), Muzej Mimara jedini je muzej sa stalnim fundusom, s točno profiliranom zbirkom i potrebama, za razliku od povremenih izložaba u ostalim jedinicama MGC-a, pa takva interna organizacija opravdava ulaganje u fond biblioteke koja služi trajnom istraživačkom radu. Potrebe ostalih jedinica MGC-a, koje je zbog raznolikosti projekata – od izložaba, kulturno-povijesnih pregleda, arheoloških, etnografskih do izložaba suvremene umjetnosti itd. – teško je ili gotovo nemoguće pratiti nabavom adekvatne literature. U našim uvjetima gdje se financijska sredstva za nabavu uvijek strogo odmjeravaju, postavlja se i pitanje opravdanosti ulaganja u fond koji se koristi ograničeno, samo za pojedine projekte. Ove potrebe nastoje se, kad god je to moguće, zadovoljiti razmjenom publikacija s brojnim muzejsko-galerijskim institucijama iz zemlje i svijeta, ali se građa za ovaj segment djelatnosti MGC-a sustavno ne nabavlja.

Poseban segment u unutarnjoj organizaciji MGC-a čini Restoratorski centar, čije specifične potrebe za literaturom nastojimo također zadovoljiti, osobito nabavom specijaliziranih stručnih časopisa.

Da ponovimo još jednom, Mimarina zbirka, odnosno potrebe njenih kustosa čine okosnicu koja određuje nabavnu politiku biblioteke. Potrebe internih korisnika, kustosa Muzeja Mimara u radu na stručnoj obradi zbirke diktiraju odabir novih naslova koji u biblioteku pristižu bilo kupnjom bilo razmjenom.

Nabava

Biblioteka popunjava svoj fond na dva osnovna načina: kupnjom i razmjenom publikacija sa srodnim muzejskim institucijama u zemlji i prvenstveno inozemstvu, jer je fundus muzeja također inetrnacionalni. Treći izvor za popunjavanje fonda predstavljaju vlastita izdanja MGC-a, vrlo kvalitetni izložbeni katalozi ili katalozi fundusa ili pojedinih zbirki Muzeja Mimara, te studije posvećene pojedinim problemima i predmetima iz fundusa. Ova su vlastita izdanja ujedno i predmet razmjene s ostalim srodnim muzejskim kućama. Četvrti način obogaćivanja fonda su redoviti pokloni knjiga koje biblioteci daruje gospođa Wiltrud Topić-Mersmann, donatorova udovica, i pojedini gratis primjerci knjiga s područja umjetnosti promoviranih u muzeju.

Razmjena

Razmjena je jedan od najznačajnijih načina akvizicije u našoj biblioteci. Već 1989. godine, odmah po preseljenju biblioteke u prostor Muzeja Mimara, pokrenuta je široka kampanja međunarodne korespondencije da bi se još proširio krug srodnih institucija spremnih za suradnju u redovitoj razmjeni vlastitih izdanja. Budući da je Muzejsko-galerijski centar oduvijek imao vrlo plodnu i raznoliku izdavačku djelatnost i relativno visoke naklade, mogli smo ponuditi vrlo kvalitetnu listu vlastitih izložbenih kataloga i drugih publikacija za razmjenu tako da je odaziv već u početku bio prilično dobar. Poziv na suradnju sukcesivno je ponavljan, a i danas krug suradnika stalno proširujemo. Ova se suradnja prilično uhodala, tako da danas biblioteka redovito 1 do 2 puta godišnje razmjenjuje publikacije sa 102 muzeja diljem svijeta. S nekim muzejima imamo dogovoreno redovito obostrano slanje svih izdanih naslova, od nekih redovito dobivamo njihovu stručnu periodiku (bulletine, godišnje izvještaje, godišnjake, zbornike radova i sl.), a pojedine stručne kataloge koji nas zanimaju posebno naručujemo. Tim putem biblioteka godišnje poveća svoj fond za otprilike 300 naslova. Relevantne naslove saznajemo ili putem lista koje nam partneri dostavljaju, ili iz stručnih časopisa gdje se objavljuju kalendari izložaba koje redovito prate i odgovarajući katalozi. Redovitom pretplatom biblioteka prima 18 naslova stranih stručnih časopisa (APOLLO, ARCHÉOLOGIA, The ART NEWSPAPER, The BURLINGTON MAGAZINE, GAZETTE DES BEAUX ARTS, HALI -The International Magazine of Antique Carpet and Textile Arts, JOURNAL OF THE WARBURG AND COURTAULD INSTITUTES, KERMES, KUNST CHRONIK, MASTER DRAWINGS, MINERVA, ORIENTAL ART, PANTHEON, RESTAURO, REVUE DE L'ART, REVUE DU LOUVRE, STUDIES IN CONSERVATION, WELTKUNST).

Stručna obrada

Katalogizacija

Biblioteka MGC-a dobila je od Nacionalne i sveučilišne knjižnice bibliotečnu aplikaciju CROLIST, tako da se katalogizacija obavlja kompjutorski koristeći Modul za katalogizaciju koji omogućava formalnu i sadržajnu obradu svih vrsta građe i implementira međunarodne standarde za bibliografski opis (ISBD).

Usporedo s unosom podataka tiskaju se i listići abecednog i stručnoga kataloga. Za sada je obrađeno samo 600 naslova iz ukupnog fonda. Prioritet pri obradi i unosu ima novopristigla građa, tako da stari, zatečeni fond (Mimarina biblioteka) i fond biblioteke koji je postojao prije uvođenja kompjutorske obrade nije obrađen. Listići postoje, ispisani rukom i čekaju unos. Zaostaci su ogromni, jer priljev nove građe, i ostali tekući poslovi ne ostavljaju dovoljno vremena za katalogizaciju starog fonda. Zbog kvarova na opremi djelomično je izgubljen dio obrađenih podataka.

Budući da je građa odvojena u tri velike skupine – monografije, izložbeni katalozi, periodika – postojat će dva zasebna abecedna kataloga, te katalog periodike. Predviđa se također i izrada stručnog i predmetnoga kataloga cjelokupnog fonda.

Klasifikacija

Kompletna građa klasificirana je prema sistemu Univerzalne decimalne klasifikacije. Budući da većina građe pripada Skupini 7 UDK (umjetnost, arhitektura, fotografija, glazba...), koristeći ovaj klasifikacijski sustav nastojalo se građu podijeliti prema zbirkama, tako da je i dubina razrade u pojedinim podskupinama skupine 7 prilagođena potrebama što jednostavnijeg korištenja osnovnih korisnika, tj. kustosa pojedinih zbirki.

Smještaj građe

Referentna zbirka – umjetnički leksikoni, opći leksikoni, enciklopedije, rječnici – izdvojeni su i smješteni u ormare u prostoru čitaonice. Ostala građa raspoređena je na policama prema stručnom smještaju prema sistemu UDK klasifikacije. Na taj način osigurano je da je građa istog i sličnog sadržaja objedinjena na policama što olakšava korištenje. Police su obilježene natpisima sa stručnim oznakama i nazivima stručnih skupina. Manji izložbeni katalozi grupirani su i izdvojeni na posebnim policama, također razvrstani prema UDK skupinama. Izdvojeni su i aukcijski katalozi jer se radi o posebnoj i specifičnoj skupini publikacija koja je značajan izvor za istraživanje u radu na obradi zbirke.

Unutar stručnih skupina građa je raspoređena u abecednom nizu.

Korisničke usluge

Otvorenost vanjskim korisnicima

Biblioteka MGC-a nije strogo interna biblioteka zatvorenog tipa, no njeni su vanjski korisnici rijetki. Povremenim vanjskim korisnicima, a to su uglavnom studenti, nastoji se izaći u susret. Građa se ne posuđuje vanjskim korisnicima na korištenje izvan muzeja, već samo za rad u prostoru čitaonice. Omogućeno je i fotokopiranje dijelova publikacija, ali budući da se ta usluga ne naplaćuje, fotokopiranje je ograničeno na manji broj stranica. Interni korisnici posuđuju građu na korištenje u svoje sobe, a neke su publikacije stalno smještene u sobama kustosa koji ih redovito trebaju i koriste.

Informacijske usluge

Budući da biblioteka ima mali broj (svega 10) stalnih korisnika, a to su kustosi Muzeja Mimara, većina se informacijskih usluga obavlja neformalno, direktnim kontaktom i upozoravanjem na određene relevantne publikacije koje su pristigle putem razmjene, na pojedine članke ili naslove novih knjiga videne u stručnim časopisima. Izrađivani su interni Bilteni prinova, no njihovo je izlaženje, na žalost, privremeno obustavljeno. Nadamo se uskoro ponovnom uspostavljanju ovog oblika informiranja korisnika o novostima u fondu.

Selektivna diseminacija informacija, u smislu zadovoljavanja specifičnih potreba korisnika za informacijama s njihova užeg područja interesa obavlja se također usmenim putem, ili direktnim uručivanjem relevantne publikacije, pa se o ovoj vrsti usluge ovdje može govoriti samo uvjetno. Profil korisnika jasno je definiran zbirkama kojima se bave.

Izravni su i zahtjevi korisnika da se putem razmjene pokuša nabaviti neki određeni izložbeni katalog. Posao kontakta i korespondenciju s odgovarajućom institucijom obavlja najčešće bibliotekar, a ponekad se kustos direktno obraća kolegi u drugom muzeju ukoliko kontakti putem biblioteke nisu bili uspješni.

Međunarodna međubibliotečna posudba preko Referalnog centra NSK

Biblioteka osigurava svojim korisnicima i usluge međunarodne međubibliotečne posudbe preko Referalnog centra Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Ovaj oblik usluge osigurava dotok informacija i pribavljanje dokumenata potrebnih za stručni rad. To je jedna od usluga koju kustosi Muzeja Mimara redovito koriste i putem koje dobivaju na korištenje potrebne publikacije iz inozemstva, kojih više nema na tržištu ili su teže dostupne, pa se relevantne informacije potrebne za rad na obradi zbirke dobivaju uz kupnju novih knjiga i razmjenu publikacija i ovim putem.

Godišnje putem međunarodne međubibliotečne posudbe korisnici biblioteke naruče stotinjak knjiga i brojne fotokopije članaka.

Zaključak

Po svome fondu i vrstama građe koja je najvećim dijelom konvencionalna (knjige i časopisi), i po oblicima osnovnih korisničkih usluga, biblioteka MGC-Muzeja Mimara je klasičnoga tipa. Ipak, uvođenje novih tehnologija, kompjutorska obrada građe, stvaranje baze podataka o fondu, te nedavno priključivanje na INTERNET otvorilo je korisnicima nove mogućnosti direktnog pribavljanja većeg broja relevantnih informacija, a E-mail bi mogao znatno olakšati kontakte s referentnim institucijama i osobama i približiti ovu biblioteku ostvarenju suvremenijih zahtjeva. Sve su to mogućnosti koje su za sada tek u začetku, ali nadamo se da će se uskoro koristiti sve češće i otvoriti nove oblike suradnje među knjižnicama i nove oblike razmjene informacija.

Biljeska:

1. Uz vrijedne referentne publikacije kao što su umjetnički leksikoni, na prvome mjestu ovdje treba spomenuti ALLGEMEINES LEXIKON DER BILDENDEN KÜNSTLER VON DER ANTIKE BIS ZUR GEGENWART, poznatiji kao THIEME-BECKER LEXIKON (37 sv.), Leipzig, 1907.-1950., koji još i danas predstavlja jednu od najkvalitetnijih referentnih publikacija s područja umjetnosti i nezaobilazni je priručnik za sve one koji se bave osobito starijom umjetnošću, tu su i MÜLLEROV ALGEMEINES KÜNSTLER LEXIKON. Leben und Werk der berühmtesten bildenden Künstler, (5 sv.), Frankfurt am Main; izdanje iz 1895.-1901. i prošireno izdanje iz 1920. godine, zatim i DICTIONNAIRE BIOGRAPHIQUE DES ARTISTES CONTEMPORAINES 1910-1930 / Edouard-Joseph, 3 sv., Paris., 1930-1934.; DICTIONNAIRE DE L'AMEUBLEMENT ET DE LA DECORATION. Depuis le XIIIe siècle jusqu'à nos jours / Henry Havard, 8 sv., Paris, (1893?); MALERWERKE DES NEUNZEHENTEN JAHRHUNDERTS. Beitrag zur Kunstgeschichte/ Friedrich von Boetticher, 4 sv., Leipzig, 1941. (unveränderte Neudruck von Ausgabe 1891.-1901.); Die MONOGRAMISTEN und diejenigen bekannten und unbekanntenen Künstler aller Schullen.../ Bearbeitet von G. K. Nagler, 5 sv., München; Leipzig, (1860?); NIEDERLÄNDISCHES KÜNSTLER-LEXIKON / Auf Grund Archivalischer Forschungen bearbeitet von Alfred von Wurzbach, 3 sv., Wien und Leipzig, 1906.-1911., te kao osobita zanimljivost 1. izdanje Champolionovog rječnika hijeroglifskog pisma DICTIONNAIRE EGYPTIEN EN ÉCRITURE HIÉROGLYPHIQUE, Paris, 1841. U fondu biblioteke nalaze se i neka zanimljiva i vrijedna starija izdanja, uglavnom njemačkih izdavača kao što su nakladnički nizovi HANDBUCH DER KUNSTWISSENSCHAFT (18 svezaka); PROPYLÄEN KUNSTGESCHICHTE (11 sv.); KLASSIKER DER KUNST (14 svezaka); DIE ALTNIEDERLÄNDISCHE MALEREI/ Max J. Friedländer, (23 sv.); THE DEVELOPMENT OF ITALIAN SCHOOLS OF PAINTING / Raimond Van Marle (19 svezaka); MONUMENTS ANCIENS ET MODERNES / Jules Gailhaubaud, (3 sv.); L'ARCHITECTURE DU Vme AU XVIIme SIECLE ET LES ARTS QUI EN DEPENDENT/ Jules Gailhaubaud, (4 sv.), Paris, 1858.; MATERIAUX ET DOCUMENTS D'ARCHITECTURE / A. Raguener (7 sv.), kao i neka djela starije literature teorije i povijesti umjetnosti, još i danas vrijedna i zanimljiva.

*Summary:***The library of the Museum and Gallery Centre of the Mimara Museum**

MGC's library was established on the basis of donations from the personal library of the great Croatian collector Ante Topić Mimara, and was open to the public on July 17th 1987.

It is located in one of the newest museums, and, with respect to other museum libraries, it is one of the newest. It is located in two rooms with a total area of 122 square metres.

Since it is located in the private part of the building, users can access it only upon prior request at the reception of the Museum.

The books reflect the interests of their former owner, his interests, fields of special interest, his travels, visits to auctions and the collectors that served as his models.

The core of what is now MGC's library is made up of 1485 titles or 1732 bibliographic units. It contains books, exhibition and auction catalogues, as well as periodicals and valuable encyclopaedias of art. The library holdings also include some interesting and valuable old editions, mainly by German publishers.

A special rarity in these holdings are auction catalogues from the beginning of the century, since they are an important source of information about the purchase of objects and the prices, since they illustrate the conditions existing on the market of works of art in the period between the two world wars.

The library today holds 6193 bibliographical units and makes additions to its holdings through acquisitions and exchange, and the data from the alphabetical and thematic catalogues is processed on computers.

The holdings are kept in cupboards and arranged on shelves according to the UDC system.

The users of the library are for the most part members of the staff of the Museum and Gallery Centre of the Mimara Museum.

O ZBIRCI STARIH KNJIGA U ZAVIČAJNOME MUZEJU OZALJ

Branka Stergar

Zavičajni muzej Ozalj

Ozalj

Zavičajni muzej Ozalj pripada malim pokrajinskim muzejima u Hrvatskoj, a radi u sklopu Pučkog otvorenog učilišta Ivan Belostenec. Osnovan je i otvoren za javnost 1971. godine i smješten je u Starome gradu Ozlju. Svojom djelatnošću pokriva teritorij koji je od srednjovjekovlja znan kao Frankopanski ozaljski feud. To je geografska cjelina okružena s triju strana rijekom Kupom, što je čini izrazito zatvorenim prostorom. Navodim taj detalj jer se odražava na materijal pohranjen u muzeju: u arheološkoj i kulturno-povijesnoj zbirci (vezana uz obitelj Frankopan i Zrinski, Batthyani Družbu BHZ), u sakralnoj zbirci (Lipnički dekanat, Pavlini na Sveticama), a također očituje se i u cjelovitosti etnografskog materijala. Ideja o osnutku muzeja u Ozlju ostvarena je već u muzejskoj zbirci Družbe Braće Hrvatskog Zmaja, koju je utemeljio i vodio veliki meštar DHZ-a gosp. Emil Laszowski. Nastala je njegovim marnim radom oko 1930. i bila izložena u Starom gradu sve do početka II. svjetskog rata. Prvi njezin službeni kustos bio je prof. Antun Bauer. Zbirka se uoči II. svjetskog rata rasformirala i materijal je djelomično povučen u zagrebačke depoe, a nakon rata dodijeljen je Muzeju grada Zagreba, Hrvatskome povijesnome muzeju, MUO-u i drugima. Poratnih je godina u Ozlju osnovana udruga "Prijatelja grada Ozlja", koje se brinula o Starom gradu, te skupila preostale predmete razasute po gradu ali i predmete raznesene po okolnim selima. To je bila jezgra današnjega Zavičajnog muzeja Ozlja.

S bogatom zbirkom starog oružja, slikama, grafikama, grbovima i fotografijama iz predratne zbirke BHZ-a, te etnografskim materijalom, muzej je otvorio vrata 1971. godine. Zalaganjem njegovog osnivača i dugogodišnjeg kustosa prof. Martina Vajdića muzejske su se zbirke popunile, posebno etnografska. Prof. Vajdić naročito se istaknuo u radu na očuvanju vrijedne spomeničke baštine u ozaljskoj općini, koja je vrlo bogata s obzirom na svoju slavnu prošlost: Frankopani, Zrinski, I. Belostenec, pavlini, J. Krizanić, Delišinunovići, Batthyani, Szilly, Zebići, Mažuranići... Njegov rad rezultirao je bliskom suradnjom sa župnicima Lipničkog dekanata. U dogovoru s crkvenim autoritetima u muzej su pohranjena misna ruha i ostali tekstilni materijal (koji više nije u upotrebi), te stare knjige iz knjižnica pri župnim dvorovima. Muzej je sa svoje strane preuzeo obvezu čuvanja, restauriranja i izlaganja materijala.

Od pisane građe muzej je do sada prikupio stare knjige, rukopise i dokumente, koje možemo razvrstati u nekoliko skupina